

ЗАКОН УКРАЇНИ **Про нотаріат**

ПРАВИЛА **професійної етики** **нотаріусів України**

Чинне законодавство зі змінами та доповненнями
станом на 04 травня 2026 року

Офіційний текст

ЮРІНКОМ ІНТЕР
Київ – 2026

УДК 347.961(477)(094.5)
3-19

Джерело документа (Закон України «Про нотаріат») –
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12/ed20261023#Text>

Джерело документа (Правила професійної етики нотаріусів України) –
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0759-21#Text>

Увага! Копіювання вбиває книги

Закон України «Про нотаріат» ; Правила професійної етики нотаріусів України. Офіційний текст. Київ : Юрінком Інтер, 2026. 96 с.

ISBN 978-617-8799-09-0

Цей Закон встановлює порядок правового регулювання діяльності нотаріату в Україні.

Закони звірені з текстом нормативно-правових актів бази даних Верховної Ради України «Законодавство України».

УДК 347.961(477)(094.5)

Видавництво «Юрінком Інтер» прагне сталого майбутнього для нашого бізнесу, наших читачів і нашої планети. Ця книга виготовлена з паперу, сертифікованого Forest Stewardship Council®

ISBN 978-617-8799-09-0

© Юрінком Інтер, 2026

РОЗДІЛ І НОТАРІАТ В УКРАЇНІ

ГЛАВА 1 Загальні положення

Стаття 1. Поняття нотаріату. Органи і особи, які вчиняють нотаріальні дії

{Назва статті 1 в редакції Закону № 614-VI від 01.10.2008}

Нотаріат в Україні – це система органів і посадових осіб, на які покладено обов'язок посвідчувати права, а також факти, що мають юридичне значення, та вчиняти інші нотаріальні дії, передбачені цим Законом, з метою надання їм юридичної вірогідності.

Вчинення нотаріальних дій в Україні покладається на нотаріусів, які працюють в державних нотаріальних конторах, державних нотаріальних архівах (державні нотаріуси) або займаються приватною нотаріальною діяльністю (приватні нотаріуси).

На нотаріусів, які працюють у державних нотаріальних конторах або займаються приватною нотаріальною діяльністю, законом може бути покладено вчинення інших дій, відмінних від нотаріальних, з метою надання їм юридичної вірогідності. Нотаріуси можуть проводити медіацію у порядку, визначеному законом, за умови проходження ними базової підготовки медіатора.

{Статтю 1 доповнено новою частиною згідно із Законами № 834-VIII від 26.11.2015, № 835-VIII від 26.11.2015; із змінами, внесеними згідно із Законом № 1875-IX від 16.11.2021}

Документи, оформлені державними і приватними нотаріусами, мають однакову юридичну силу.

У сільських населених пунктах нотаріальні дії, передбачені статтею 37 цього Закону, вчиняються уповноваженими на це посадовими особами органів місцевого самоврядування.

{Частина статті 1 в редакції Закону № 614-VI від 01.10.2008; із змінами, внесеними згідно із Законом № 775-IX від 14.07.2020}

Вчинення нотаріальних дій за кордоном покладається на консульські установи України, а у випадках, передбачених чинним законодавством, – на дипломатичні представництва України.

Посвідчення заповітів і довіреностей, прирівняних до нотаріальних, може провадитись особами, вказаними у статті 40 цього Закону.

{Частина сьомою статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом № 775-IX від 14.07.2020}

Стаття 2. Правова основа діяльності нотаріату

Правовою основою діяльності нотаріату є Конституція України, цей Закон, інші законодавчі акти України.

Стаття 2¹. Державне регулювання нотаріальної діяльності

Державне регулювання нотаріальної діяльності полягає у встановленні умов допуску громадян до здійснення нотаріальної діяльності, порядку зупинення і припинення приватної нотаріальної діяльності, анулювання свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю; здійсненні контролю за організацією нотаріату, проведенням перевірок організації нотаріальної діяльності нотаріусів, дотримання ними порядку вчинення нотаріальних дій та виконання правил нотаріального діловодства; визначенні органів та осіб, які вчиняють нотаріальні дії, здійснюють контроль за організацією нотаріату, проводять перевірки організації нотаріальної діяльності нотаріусів, дотримання ними порядку вчинення нотаріальних дій та виконання правил нотаріального діловодства; визначенні ставок державного мита, яке справляється державними нотаріусами; встановленні переліку додаткових послуг правового і технічного характеру, які не пов'язані із вчинюваними нотаріальними діями, та встановленні розмірів плати за їх надання державними нотаріусами; встановленні правил професійної етики нотаріусів.

Контроль за організацією нотаріату, перевірка організації нотаріальної діяльності нотаріусів, дотримання ними порядку вчинення нотаріальних дій та виконання правил нотаріального діловодства здійснюються Міністерством юстиції України та його територіальними органами.

{Частина друга статті 2¹ із змінами, внесеними згідно із Законом № 775-IX від 14.07.2020}

{Закон доповнено статтею 2¹ згідно із Законом № 614-VI від 01.10.2008; в редакції Закону № 5208-VI від 06.09.2012}

Стаття 3. Нотаріус

Нотаріус – це уповноважена державою фізична особа, яка здійснює нотаріальну діяльність у державній нотаріальній конторі, державному нотаріальному архіві або незалежну професійну нотаріальну діяльність, зокрема посвідчує права, а також факти, що мають юридичне значення, та вчиняє інші нотаріальні дії, передбачені законом, з метою надання їм юридичної вірогідності.

{Частина перша статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законами № 247-VIII від 05.03.2015, № 1666-VIII від 06.10.2016}

Нотаріусом може бути громадянин України, якому присуджено ступінь вищої юридичної освіти не нижче магістра, який володіє державною мовою відповідно до рівня, визначеного Законом України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», має стаж роботи у сфері права не менш як шість років, з них помічником нотаріуса або консультантом державної нотарі-

Зміст

ЗАКОН УКРАЇНИ Про нотаріат

РОЗДІЛ І НОТАРІАТ В УКРАЇНІ

ГЛАВА 1 Загальні положення

Стаття 1. Поняття нотаріату. Органи і особи, які вчиняють нотаріальні дії.	7
Стаття 2. Правова основа діяльності нотаріату.	8
Стаття 2 ¹ . Державне регулювання нотаріальної діяльності	8
Стаття 3. Нотаріус	8
Стаття 4. Права нотаріуса	9
Стаття 5. Обов'язки нотаріуса	10
Стаття 6. Присяга нотаріуса.	11
Стаття 7. Вчинення нотаріальних дій.	11
Стаття 8. Нотаріальна таємниця.	11
Стаття 8 ¹ . Гарантії нотаріальної діяльності.	14
Стаття 9. Обмеження у праві вчинення нотаріальних дій	15
Стаття 10. Вища кваліфікаційна комісія нотаріату та порядок її роботи	15
Стаття 11. Свідectво про право на заняття нотаріальною діяльністю	17
Стаття 12. Анулювання свідectва про право на заняття нотаріальною діяльністю.	17
Стаття 13. Помічник нотаріуса	18
Стаття 13 ¹ . Нотаріальний округ.	19
Стаття 14. Нотаріальне діловодство і звітність.	20
Стаття 15. Мова нотаріального діловодства	20
Стаття 16. Професійне самоврядування нотаріусів	21
Стаття 16 ¹ . Медіація в нотаріаті	22

ГЛАВА 2 Державні нотаріальні контори і державні нотаріальні архіви

Стаття 17. Організація роботи державних нотаріальних контор.	22
Стаття 18. Перевірка організації роботи державних нотаріальних контор, державних нотаріальних архівів	22
Стаття 19. Оплата вчинюваних нотаріальних дій.	23

Стаття 20. Утримання державних нотаріальних контор	23
Стаття 21. Відповідальність державного нотаріуса	23
Стаття 22. Печатка державного нотаріуса	23
Стаття 23. Державні нотаріальні архіви	23

ГЛАВА 3

Приватна нотаріальна діяльність

Стаття 24. Реєстрація приватної нотаріальної діяльності. Реєстраційне посвідчення	24
Стаття 25. Робоче місце (контора) приватного нотаріуса	25
Стаття 26. Печатка приватного нотаріуса	26
Стаття 27. Відповідальність приватного нотаріуса	27
Стаття 28. Страхування відповідальності приватного нотаріуса	27
Стаття 29. Заміщення приватного нотаріуса	27
Стаття 29 ¹ . Підстави зупинення нотаріальної діяльності приватного нотаріуса	28
Стаття 29 ² . Порядок зупинення нотаріальної діяльності приватного нотаріуса	29
Стаття 30. Підстави припинення нотаріальної діяльності приватного нотаріуса	30
Стаття 30 ¹ . Порядок припинення нотаріальної діяльності приватного нотаріуса	31
Стаття 31. Оплата вчинюваних нотаріальних дій	32
Стаття 32. Сплата приватним нотаріусом податків	32
Стаття 33. Перевірка організації нотаріальної діяльності приватного нотаріуса, дотримання ним порядку вчинення нотаріальних дій та виконання правил нотаріального діловодства	32

РОЗДІЛ II

ПОВНОВАЖЕННЯ ЩОДО ВЧИНЕННЯ НОТАРІАЛЬНИХ ДІЙ

Стаття 34. Нотаріальні дії, що вчиняють нотаріуси	33
Стаття 35. Нотаріальні дії, що вчиняються в державних нотаріальних архівах	35
Стаття 37. Нотаріальні дії, що вчиняються посадовими особами органів місцевого самоврядування	35
Стаття 38. Нотаріальні дії, вчинювані консульськими установами України ..	36
Стаття 39. Порядок вчинення нотаріальних дій	38
Стаття 40. Заповіти (крім секретних) і довіреності, прирівнювані до нотаріально посвідчених	38
Стаття 40 ¹ . Засвідчення справжності підпису на документах начальником установи виконання покарань	40

**РОЗДІЛ III
ПРАВИЛА ВЧИНЕННЯ НОТАРІАЛЬНИХ ДІЙ**

**ГЛАВА 4
Загальні правила вчинення нотаріальних дій**

Стаття 41. Місце вчинення нотаріальних дій	40
Стаття 42. Строки вчинення нотаріальних дій.	40
Стаття 43. Установлення особи, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії	41
Стаття 44. Визначення обсягу цивільної дієздатності фізичних осіб і перевірка цивільної правоздатності та дієздатності юридичних осіб, перевірка повноважень представника фізичної або юридичної особи. Встановлення намірів сторін вчиняти правочин	42
Стаття 45. Підписання нотаріально посвідчуваних правочинів, заяв та інших документів	43
Стаття 46. Витребування відомостей і документів, необхідних для вчинення нотаріальної дії	44
Стаття 46 ¹ . Використання відомостей єдиних та державних реєстрів.	44
Стаття 47. Вимоги до документів, що подаються для вчинення нотаріальної дії	44
Стаття 48. Вчинення посвідчувальних написів та видача свідоцтв	45
Стаття 49. Відмова у вчиненні нотаріальних дій	46
Стаття 50. Оскарження нотаріальних дій або відмови у їх вчиненні.	47
Стаття 51. Заходи, що вживаються нотаріусом або посадовою особою, яка вчиняє нотаріальні дії, при виявленні порушення законодавства	47
Стаття 52. Реєстрація нотаріальних дій	47
Стаття 53. Видача дубліката нотаріально посвідченого документа	48

**ГЛАВА 5
Посвідчення правочинів**

Стаття 54. Правочини, що підлягають нотаріальному посвідченню	49
Стаття 55. Посвідчення договорів про відчуження та заставу майна	49
Стаття 56. Посвідчення заповітів	53
Стаття 57. Порядок зміни і скасування заповітів	53
Стаття 58. Посвідчення довіреностей. Припинення дії довіреностей	54
Стаття 59. Кількість примірників документів, в яких викладено зміст правочинів, свідоцтв.	55

ГЛАВА 6
Вжиття заходів до охорони
спадкового майна⁵

Стаття 60. Охорона спадкового майна	55
Стаття 61. Опис спадкового майна і передача його на зберігання	56
Стаття 62. Винагорода за зберігання спадкового майна	56
Стаття 63. Повідомлення спадкоємців про відкриття спадщини	56
Стаття 64. Видача грошових сум із спадкового майна	57
Стаття 65. Припинення охорони спадкового майна	58

ГЛАВА 6¹
Заходи для встановлення опіки над майном фізичної особи,
яка визнана безвісно відсутньою,
або особи, зниклої безвісти за особливих обставин

Стаття 65 ¹ . Заходи для встановлення опіки над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, або особи, зниклої безвісти за особливих обставин.	58
--	----

ГЛАВА 7
Видача свідоцтв про право на спадщину

Стаття 66. Свідоцтво про право на спадщину та строки його видачі	59
Стаття 67. Порядок видачі свідоцтва про право на спадщину	60
Стаття 68. Видача свідоцтва про право на спадщину за законом	62
Стаття 69. Видача свідоцтва про право на спадщину за заповітом	62

ГЛАВА 8
Видача свідоцтва про право власності на частку
в спільному майні подружжя

Стаття 70. Видача свідоцтва про право власності на частку в спільному майні подружжя (колишнього подружжя) на підставі спільної заяви	63
Стаття 71. Видача свідоцтва про право власності на частку в спільному майні подружжя (колишнього подружжя) у разі смерті одного з подружжя (колишнього з подружжя)	63

ГЛАВА 9
Видача свідоцтва про придбання жилих будинків
з прилюдних торгів

Стаття 72. Видача свідоцтв про придбання майна з прилюдних торгів (аукціонів), свідоцтв про придбання майна з прилюдних торгів (аукціонів), якщо вони не відбулися.	64
--	----

ГЛАВА 10

Накладання та зняття заборони відчуження нерухомого майна (майнових прав на нерухоме майно), об'єктів незавершеного будівництва, майбутніх об'єктів нерухомості, права на які підлягають державній реєстрації, а також у випадках, встановлених законодавством, – рухомого майна

Стаття 73. Накладання заборони.....	65
Стаття 74. Зняття заборони.....	66

ГЛАВА 11

Засвідчення вірності копій документів і виписок з них, справжності підписів і вірності перекладу

Стаття 75. Засвідчення вірності копій документів.....	66
Стаття 76. Засвідчення вірності копії з копії документа.....	67
Стаття 77. Засвідчення вірності виписки з документа.....	67
Стаття 78. Засвідчення справжності підпису на документах.....	67
Стаття 79. Засвідчення вірності перекладу.....	68

ГЛАВА 12

Посвідчення фактів

Стаття 80. Посвідчення факту, що фізична особа є живою.....	68
Стаття 81. Посвідчення факту перебування фізичної особи в певному місці.....	68
Стаття 83. Посвідчення часу пред'явлення документа.....	69
Стаття 84. Передача заяв фізичних та юридичних осіб.....	69

ГЛАВА 13

Прийняття в депозит грошових сум і цінних паперів

Стаття 85. Прийняття в депозит грошових сум і цінних паперів.....	69
Стаття 86. Повернення прийнятих у депозит грошових сум і цінних паперів.....	70

ГЛАВА 14

Вчинення виконавчих написів

Стаття 87. Стягнення грошових сум або витребування майна за виконавчим написом.....	70
Стаття 88. Умови вчинення виконавчих написів.....	70
Стаття 89. Зміст виконавчого напису.....	70
Стаття 90. Порядок стягнення за виконавчим написом.....	71

ГЛАВА 15**Вчинення протестів векселів**

Стаття 91. Строк пред'явлення виконавчого напису.	71
Стаття 92. Вчинення протестів векселів.	71

ГЛАВА 16**Вчинення морських протестів**

Стаття 94. Заява про морський протест.	72
Стаття 95. Складання акта про морський протест.	72

ГЛАВА 17**Прийняття документів на зберігання**

Стаття 96. Зберігання документів нотаріусами.	72
Стаття 97. Повернення прийнятих на зберігання документів.	72

РОЗДІЛ IV**ЗАСТОСУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ.
МІЖНАРОДНІ ДОГОВОРИ**

Стаття 98. Застосування іноземного права.	73
Стаття 99. Застосування права при охороні спадкового майна та при видачі свідоцтва про право на спадщину.	73
Стаття 100. Прийняття нотаріусами документів, складених за кордоном.	73
Стаття 101. Зносини нотаріусів з іноземними органами юстиції.	73
Стаття 102. Забезпечення доказів, необхідних для ведення справ в органах іноземних держав.	73
Стаття 103. Міжнародні договори.	74

Розділ V

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.	74
-----------------------------------	-----------

**ПРАВИЛА
професійної етики нотаріусів України**

I. Загальні положення	78
II. Основні принципи професійної етики нотаріусів	78
III. Вимоги до нотаріуса при здійсненні нотаріальної діяльності	79
IV. Публічність професійної діяльності	79
V. Незалежність та неупередженість	79
VI. Законність	80
VII. Доступність	80
VIII. Безпосередність	80
IX. Нотаріальна таємниця та конфіденційність	81
X. Чесність	81
XI. Сумлінність	82
XII. Повага до професії	82
XIII. Діяльність, несумісна з професією нотаріуса	83
XIV. Дії, що принижують професійну гідність нотаріуса	83
XV. Морально-етична поведінка нотаріуса	83
XVI. Відносини нотаріуса з особами, які до нього звернулися	84
XVIII. Обмеження та обов'язки, пов'язані з рекламою	85
XIX. Відповідальність за порушення цих Правил	86